

A HTMT HÍREI

Közel 700 középiskolás csapat indult az MTA Alumni Program tanulmányi versenyén

A Magyar Tudományos Akadémia első alkalommal hirdetett tanulmányi csapatversenyt középiskolásoknak, melynek során magyarországi és határon túli középiskolák háromfős diákcsoportai mérhetik össze tudásukat a klímaváltozás és a fenntarthatóság témakörében. [...] A résztvevő 229 iskola közül 49 fővárosi, 50 pedig határon túli intézmény. [...] Jelenleg az 1. online forduló zajlik a verseny.mta.hu oldalon, amelynek során a csapatoknak egy 20 kérdésből álló feladatsort kell megoldaniuk, majd november 9-ig, a forduló zárásáig beküldeniük...” Forrás: MTA.hu: [teljes cikk >](#)

MTÜ Előadások: Ünnepi megnyitó Eszéken

Az Eszéki Magyar Nyelv és Irodalom Tanszék, a Glotta Nyelvi Intézet, a Kulturális Identitás és a Regionális Örökséget Kutató Központ és a Zrínyi Magyar Kultúrkör közös szervezésében kerül sor 2022. november 03. 17.00-20.00 óra között az Eszéki J. J. Strossmayer Tudományegyetem Bölcsészettudományi Karán a Magyar Tudomány Ünnepének megnyitójára. A megnyitón a három előadás mellett (Medve Zoltán, egyetemi tanár (Eszék), Katalinicz Krisztina, egyetemi docens (Zágráb), Szoták Szilvia, OFFI (Budapest)) rövid kulturális programra is kerül sor...” Forrás: MTA.hu: [teljes cikk >](#)

MTÜ: A Magyar Tudomány Napja Erdélyben

Az Erdélyi Múzeum-Egyesület Csíkszeredai Fiókegyesülete, Magyarország Csíkszeredai Főkonzulátusa és a Sapientia EMTE Csíkszeredai Kara szervezésében 2022. november 4-én, pénteken 09:00 órától Csíkszeredában (Sapientia EMTE Campus, Szabadság tér 1.) kerül sor a Magyar Tudomány Napja Erdélyben fórum szekciójára A nemzeti tudományosság és művészetek erdélyi-szekelyföldi kiválóságai címmel...” Forrás: MTA.hu: [teljes cikk >](#)

MTÜ: Chyzer Kornél emléktábla-avatás

A Szlovákiai Magyar Akadémiai Tanács (SZMAT) állandó programjának része emléktáblák állítása azon volt MTA-tagok emlékére, akik születésük, tevékenységük vagy kutatásuk programja révén a volt Felső-Magyarország területéhez kapcsolódtak. A következő eseményre 2022. november 04. 14.00-16.00 óra között kerül a szlovákiai Bártfafürdőn...” Forrás: MTA.hu: [teljes cikk >](#)

MTÜ: 150 éves az erdélyi magyar orvos- és gyógyszerészképzés

Erdélyi Múzeum-Egyesület Orvos- és Gyógyszerésztudományi Szakosztálya emlékülést tart a Ferenc József Tudományegyetem és utóda, a Marosvásárhelyi Orvosi és Gyógyszerészeti Intézet alapítása tiszteletére a marosvásárhelyi Kultúrpalota kisteremében (George Enescu utca 2) 2022. november 04. 18.00-20.00 óra között...” Forrás: MTA.hu: [teljes cikk >](#)

MTÜ: XI. Legere Irodalmi Verseny

Az Arany A. László Polgári Társulás és a nyitrai Magyar Nyelv- és Irodalomtudományi Tanszék szervezésében kerül sor a Legere Irodalmi Versenyre, amely egy olvasóvá nevelésre fókuszáló, középiskolásoknak szervezett irodalmi csapatverseny. A versenyre 2022. november 07. 08.00-15.00 óra között kerül sor a Nyitrai Konstantin Filozófus Egyetemen (Trieda Andreja Hlinku 1)...” Forrás: MTA.hu: [teljes cikk >](#)

MTÜ: Tudomány délután a Horvátországi Magyar Tudományos és Művészeti Társaság és a Liszt Intézet Zágráb szervezésében

A szervezők 2022. november 7. 16 óra és 20 óra között a zágrábi Liszt Intézetben (Ulica Augasta Cesarca 10) négy szakmai előadással, és egy kötetbemutatóval is készülnek a Magyar Tudomány Ünnepe alkalmából...” Forrás: MTA.hu: [teljes cikk >](#)

MTÜ: A Kárpát-medence földrajza: természet, társadalom, gazdaság, néprajz című kötet bemutatója

A II. Rákóczi Ferenc Kárpátaljai Magyar Főiskola Földtudományi és Turizmus Tanszék olvasótermében kerül sor (Beregszász, Kossuth tér 6.) 2022. november 08. 15.00-16.30 óra között a Kárpát-medence földrajza című kötet elektronikus változatának bemutatójára. [...] Kétéves előkészítő munka eredményeként idén nyáron elektronikus kiadványként napvilágot látott A Kárpát-medence földrajza: természet, társadalom, gazdaság, néprajz kiadvány. A kötet egy olyan összeállítás, amely az érdeklődők széles köre számára jelenthet élvezhető olvasmányt, de részévé válhat a térség felsőoktatási intézményeiben oktatott Kárpát-medence földrajza kurzus ajánlott irodalmának, valamint felhasználható az iskolai honismeret oktatásában is...” Forrás: MTA.hu: [teljes cikk](#) >

MTÜ: Kutatástörténeti vizsgálatok

A Kiss Lajos Néprajzi Társaság régi adósságát szeretné rendezni. A társadalomtudományi kutatások az évek folyamán háttérbe szorultak. Az Újvidéki Egyetem Magyar Tannyelvű Tanítóképző Karán (Szabadka, Strossmayer utca 11) 2022. november 08. 16.00-20.00 óra között Borús Rózsa, Harkai Imre, Penavin Olga, Penovátz Antal, Tóth Ferenc, Zöldi Pál és mások megjelent kötetei, szakirodalmi jegyzeteinek feltárása lesz a cél, illetve ezt keretbe foglalva nyilvánosságra hozni. A műhelymunka célkitűzése elkészíteni a munkabeosztást, s november hónap végére megjelentetni. Felrakni a Kiss Lajos Néprajzi Társaság honlapjára, hogy mindenki számára elérhető legyen...” Forrás: MTA.hu: [teljes cikk](#) >

MTÜ: A Kárpátalja magyar szemmel című útikönyv ukrán nyelvű változatának könyvbemutatója

Közel egyéves előkészítő munka eredményeként 2021-ben megjelent a Kárpátalja magyar szemmel című útikönyv. Ezt követően további egy év elteltével készült el a kötet ukrán nyelvű változata, átdolgozása. Az ukrán nyelvű útikalauz sajátos betekintést ad Kárpátalja történelmébe, bemutatja a vidék épített örökségét, természeti látványosságait, etnikai-kulturális sajátosságait és hagyományait. Az útikönyv a vidékünkre érkező turistákon kívül az érdeklődők széles köre számára jelenthet élvezhető olvasmányt, de felhasználható az iskolai honismeret oktatásában is. [...] Az eseményre a II. Rákóczi Ferenc Kárpátaljai Magyar Főiskola Földtudományi és Turizmus Tanszék olvasótermében kerül sor (Beregszász, Kossuth tér 6.) 2022. november 09. 15.00-16.30 óra között...” Forrás: MTA.hu: [teljes cikk](#) >

SZERBIA/VAJDASÁG

Kardiológusok nemzetközi szimpóziuma

Háromnapos nemzetközi szimpóziumot szervezett a Szerbiai Kardiológusok Egyesülete a tudás innovációja és a kardiológia fejlesztési lehetőségei Szerbiában témában. A negyedik alkalommal megszervezett konferencia a tartományi képviselőházban kapott helyet. [...] A konferencián szó esett közös tanulmányutakról és szakmai együttműködésről is az Újvidéki Egyetem Orvostudományi Kara és a budapesti Semmelweis Egyetem, valamint a kamenicai Szív- és Érendszeri Betegségek Intézete között...” Forrás: Rtv.rs: [teljes cikk](#) >

VM4K: A vajdasági kulturális élet múltja, jelene és jövője

A Vajdasági Magyar Képző-, Kutató és Kulturális Központ idén márciusban kérdőíves kutatást végzett a kulturális élet szereplői körében azzal a céllal, hogy feltérképezze a Magyar Nemzeti Tanács által 2011-ben elfogadott Vajdasági Magyar Kulturális Stratégia megvalósulását és eredményeit. [...] A kutatási eredményeket egy több mint 100 oldalas prezentációba sikerült összegyűjteni és bemutatni. Az anyag terjedelme miatt lehetetlen annak minden részletével foglalkozni, ám dióhéjba foglalva összegezhető, hogy elsősorban az anyaországi támogatásoknak köszönhetően – amihez társulnak az önkormányzati és tartományi támogatások – továbbra is gazdag kulturális élettel büszkélkedhet a megfigyelt vajdasági magyarság...” Forrás: Rtv.rs: [teljes cikk](#) > [teljes cikk 2](#) >

Megemlékezéseket tartanak egész Vajdaságban

Halottak napján az 1944-ben és 1945-ben ártatlanul kivégzett áldozatokra emlékeznek. A központi megemlékezés Szabadkán, délután 3 órakor kezdődött a Zentai úti temető 44-es parcelláján. Szabadkán és környékén 1944 őszén több mint 1000 ártatlan embert végeztek ki. [...] A muzslyai mártírokra és a második világháborúban elesettekre emlékeztek. [...] Az 1944-es áldozatok pontos száma a mai napig ismeretlen Magyarországon. [...] Temerinben is megemlékeztek. [...] Horgoson egy emlékhely épült a helybeli temetőben, s várja, hogy egyszer a 44-es áldozatok végtisztességet kapjanak, s itt találjanak örök nyugalommal. [...] Az 1944-45-ös ártatlan magyar áldozatokra emlékeztek Bácsföldváron. [...] Ezrek lelték halálukat Járekon 1944/45-ben. [...] Szenttamáson, a

római katolikus temetőben is lerótták tiszteletüket az 1944/45-ös ártatlan áldozatok előtt. [...] Muzslyán is megemlékeztek az ártatlan áldozatokról. [...] Az 1944-45-ös atrocitások ártatlan magyar, német és horvát áldozataira emlékeztek a bajmoki Akácfa Emléktemetőben. [...] A harang hétfőn azokért szólt Adorjánon, akiket 1944. október 31-én a Tiszába lőttek. [...] Az ártatlan magyar áldozatokra emlékeztek Csúrogon. [...] Az ártatlanul kivégzett magyarokért égtek a gyertyák Csantavéren...” Forrás: Pannonrtv.com: [teljes cikk](#) > [teljes cikk 2](#) > [teljes cikk 3](#) > [teljes cikk 4](#) > [teljes cikk 5](#) > [teljes cikk 6](#) > [teljes cikk 7](#) > [teljes cikk 8](#) > [teljes cikk 9](#) > [teljes cikk 10](#) > [teljes cikk 11](#) > [teljes cikk 12](#) >

Vajdasági programok, képzések, konferenciák az MTA tudományünnepi sorozata keretében

A Magyar Tudományos Akadémia novemberben egész hónapban ünnepli a tudományt, nagyszabású rendezvénysorozattal hívja fel a figyelmet a legújabb tudományos vívmányokra, a tudomány hiteles információival szolgálja a társadalmat, népszerűsíti a kutatói életpályát. [...] 2022-ben a szerbiai tudományos egyesületek ernyőszervezeteként a Vajdasági Magyar Akadémiai Tanács összesítette a vajdasági tudományünnepi eseményeket. Ezek között lesz a zentai IDENTITÁS Kisebbségkutató Műhely Népszámlálás 2022 – Kérdések és válaszok c. programja Badis Róbert elnök vezetésével november 29-én 18 órakor a zentai Alkotóházban, minek során tudományos előadás formájában kísérlik meg kielemezni a 2022-es szerbiai népszámlálás friss adatait...” Forrás: Szmsz.press: [teljes cikk](#) >

Beszélgetés: Silling Léda, néprajzkutató

A régi vajdasági vásárok hangulatába adott betekintést, párhuzamot vonva a mai korra jellemző vásárokkal, Silling Léda néprajzkutató, az MTA köztestületének külső tagja, aki Vajdasági vásárok és vásárlók című könyvét mutatta be a közelmúltban a szabadkai Lányi Ernő Iparos Művelődési Egyesületben. A könyv témája kapcsán mi is felkerestük a szerzőt. [...] Mivel ennek a könyvnek már volt bemutatója Szabadkán, nagyon meglepődtem azon, hogy milyen sokan összegyűltek. Az est moderátora, Mihájlóvity Anikó elolvasta a kötetet, ami nem kis feladat, és olyan kérdéseket tett föl, amelyekkel újra átgondolhattam a témát, még új kutatni való területek is előkerültek. [...] Kutatásaid alapján miben változtak az elmúlt évtizedekben a vajdasági vásárok? A terepi kutatásokból arra lehet következtetni, hogy a legnagyobb változás jogi szempontból érte a vásárokat, amikor a különféle betegségek miatt az állategészségügyi törvény megtiltotta az állatok árusítását a vásártereken...” Forrás: Hetnap.rs: [teljes cikk](#) >

A bácsfeketehegyi református templom az idén ünnepli fennállásának 220. évfordulóját

A reformáció napját ünnepeljük, a bácsfeketehegyi református közösség pedig azt is ünnepli, hogy temploma immár 220 éve büszkén áll Bácska szívében. Vajdaságban ez a legrégebbi református templom, épp ezért nagyon odafigyelnek rá. Az elmúlt négy év során az épület teljes felújításon esett át, s mondhatni, hogy a régi pompájában ragyog. A bácsfeketehegyiek számára mindig is fontos volt a vallás, és ez már az ideköltözést követően is megmutatkozott – mondta el lapunknak Hallgató Imre, a bácsfeketehegyi református templom gondnoka és presbitere...” Forrás: Magyarso.rs: [teljes cikk](#) >

Videó: Mészáros Árpád kapta a Pataki Gyűrűt

Mészáros Árpád, az Újvidéki Színház művésze vehette át a legrangosabb vajdasági színházi elismerést, a Pataki Gyűrű-díjat szombaton Szabadkán. A színész az Újvidéki Színház III. Richárd című előadásának címszerepében nyújtott alakításával érdemelte ki az elismerést. A William Shakespeare szövege alapján készült előadást Dejan Projkovszki rendezte...” Forrás: Vajma.info: [teljes cikk](#) > [teljes cikk 2](#) >

ROMÁNIA/ERDÉLY

Újabb bölcsődék megépítését jelentették be, közülük tizenöt Erdélyben létesül

„Több mint ezer kisgyermek számára biztosítunk bölcsődei helyeket, több mint ezer családnak segítünk azzal, hogy újabb 19 korszerű és környezetbarát bölcsőde megépítésére biztosít finanszírozást kormányzati forrásból és a helyreállítási alapról a fejlesztési minisztérium. Ezek közül 15 épül Erdélyben” – idézi az RMDSZ Cseke Attila ügyvivő fejlesztési tárcavezető bejelentését. [...] A jóváhagyott beruházások listája megtekinthető a minisztérium honlapján...” Forrás: Kronikaonline.ro: [teljes cikk](#) >

17 év hercehurca után visszakerül 2200 hektár erdő a Bánffyok tulajdonába Maros megyében

Tizennégy év pereskedés után birtokba vehetik a Bánffy-örökösök 2200 hektáros erdőterületüket Maros megyében, miután az igazságszolgáltatás tetemes bírság kiszabásának terhe mellett a birtoklevél kiállítására kötelezte a területi prefektust. Az intézkedés jelentős lépésnek nevezhető annak ismeretében, hogy az elmúlt években a román állam megannyi, már visszaszolgáltatott birtokot

visszaperelt a Bánffyaktól. [...] A prefektúra részletesen ismerteti a Romániában amúgy egyáltalán nem egyedi restitúciós kálvária történetét...” Forrás: Kronikaonline.ro: [teljes cikk >](#)

Politikum: Kétszereplőssé vált az erdélyi magyar politikai paletta

Hároméves huzavona után lezárult az Erdélyi Magyar Szövetség (EMSZ) bejegyzése, az erről szóló bírósági ítélet november elsején vált jogerőssé – jelentette be szerdai kolozsvári sajtótájékoztatóján az új politikai alakulat elnöksége. A két jobboldali erdélyi magyar párt, a Magyar Polgári Párt (MPP) és Erdélyi Magyar Néppárt (EMNP) fúziójára alapokon augusztus 24-én bölintott rá a bíróság, az egyesülésről szóló döntés november elsején vált véglegessé és visszavonhatatlanná – közölte Mezei János, az új politikai alakulat elnöke...” Forrás: Kronikaonline.ro: [teljes cikk >](#)

Beszélgetés: Kérdemelt előny a MÚRE-tagsággal rendelkező újságíróknak járó 50 százalékos nyugdíjpótlék?

A romániai magyar újságírókat tömörítő szervezet, a MÚRE egy fontos sikert mutatott fel a közelmúltban: közhasznúnak nyilvánították az egyesületet, ami azt jelenti, hogy 50 százalékos nyugdíjpótlékre is jogosultak a tagok. A jelenleg mintegy 300 tagot számláló szervezet, amelynek tevékenységét és legitimitását több erdélyi magyar újságíró is kifogásolta az utóbbi években, most új esélyt kapott arra, hogy erősebb kapcsolatot építsen ki a szakmában dolgozókkal. Ennek kapcsán beszélgettünk Szűcs Lászlóval, az egyesület elnökével, illetve több erdélyi magyar újságíróval is, akiknek nagy része nem tagja a MÚRE-nak. [...] Az erdélyi magyar sajtóban nem került sor a román újságokban évekkal ezelőtt tapasztalható vitára, mindössze Pengő Zoltán újságíró jelentette ki, hogy „attól, hogy valami törvényes, még lehet etikátlan, bár jogszerű, mégsem jogos, sőt kimondom, tisztességtelen. [...] A közhasznúsági státussal kapcsolatosan a szervezet elnöke elmondta, hogy [...] a román sajtószervezet, az UZPR tagjai már évek óta részesülnek abban a nyugdíjpótlékban, amely ezzel a státussal jár...” Forrás: Transtex.ro: [teljes cikk >](#)

Táj- és élőhely-fragmentációt okoz a kolozsvári körgyűrű

Bár belátják a nagyszabású infrastrukturális beruházás fontosságát, az Erdély fővárosában tevékenykedő környezetvédők és ökológusok szkeptikusak azzal kapcsolatban, hogy a központi és helyi hatóságok megtesznek-e majd mindent a tervezett körgyűrű természeti környezetre gyakorolt negatív hatásainak minimalizálására. [...] Néhány nappal ezelőtt a kormány jóváhagyta a Kolozsvárt délről elkerülő úgynevezett metropolisz-körgyűrű műszaki-gazdasági mutatóit, így ki lehet írni a versenytárgyalást a város forgalmát tehermentesítő, évek óta tervezett, egymilliárd eurós nagyságrendű beruházás megvalósítására. Hartel Tibor ökológus figyelmeztet: a befektetés táj- és élőhely-fragmentációt idéz elő a város belterületéhez tartozó Bükk-erdőben...” Forrás: Szabadság.ro: [teljes cikk >](#)

Első díjat nyertek a kolozsvári BBTE közgazdász hallgatói Mexikóban

A kolozsvári Babeş-Bolyai Tudományegyetem (BBTE) Közgazdaság- és Gazdálkodástudományi Karát képviselő magyar tagozatos diákcsapat győzelmével zárult a 2022. október 23. és 29. között megrendezett nemzetközi esettanulmány-verseny, amelynek az Universidad Panamericana adott otthont a mexikói Guadalajara városában – tájékoztat közleményében az intézmény. A kolozsvári csapat sikere történelmi jelentőségű, ugyanis a romániai egyetemek és a BBTE történetében először fordul elő, hogy az intézményt képviselő csapat egy kizárólag alapképzéses hallgatóknak szóló világszintű versenyen a dobogó legfelső fokára állhat fel. [...] A győztes kolozsvári csapat felkészítő tanárai az MTA köztestületének külső tagjai: Szász Levente és Györfy Lehel; valamint Kelemen Kincső és Rác Béla-Gergely voltak...” Forrás: Maszol.ro: [teljes cikk >](#)

Erdély legnagyobb magyar iskolájának felújítását ünnepelték Marosvásárhelyen

Marosvásárhelyen felavatták Erdély legnagyobb magyar iskolájának magyar állami támogatással felújított épületegyüttesét. A református egyház tulajdonában levő ingatlanban a Bolyai Farkas Gimnázium és a Marosvásárhelyi Református Kollégium működik, amelyek együttes diáklétszáma megközelíti a kétezret. [...] Hajdu Zoltán, a Bolyai Farkas Gimnázium igazgatója beszédében felidézte: 466 éve működik református iskola Marosvásárhelyen; a Református Kollégium most felújított főépülete 1908 és 1911 között épült, 1948-ban államosították, de 2007-ben az egyház visszaperelte. Az igazgató hivatali elődje, Kozma Béla érdemének tartotta, hogy az intézmény a kommunista diktatúra idején a legnevesebb tanárának, Bolyai Farkasnak a nevét felvéve óvta a lehetőségekhez mérten magyar jellegét és egyházi szellemiségét. [...] Maros megye két legerősebb iskolájának a fénye, amit 150 tanár közvetít közel 2000 diákhoz, a legnagyobb eredménnyel” – mondta az igazgató...” Forrás: Szabadság.ro: [teljes cikk >](#)

XXIV. Bernády Napok: Tárlatnyitó és könyvbemutató

Mit jelentett a Bernády György Közművelődési Alapítvány az elmúlt három évtizedben Marosvásárhely életében? – erre a kérdésre fogalmazódtak meg kulcsszavas és hosszabb, emlékidézős válaszok csütörtök délután, a városépítő polgármester nevében huszonegyedszerre megszervezett nagybetűs Napok megnyitóján, a Bernády Házban. [...] A rendezvény első felében a múlt belső képeié volt a főszerep. „Otthon”, „színvonalas helyszín a könyvbemutatókhoz”, „motiváció a történelem megismerésére”, „sziget a

feltöltődésre” – sorjázta a város különböző korosztályú és érdeklődésű értelmiségi rétegének meghatározásai az alapítványról és annak Házáról Izsák Ildikó és Barabás Ede kisfilmjében...” Forrás: E-nepujsag.ro: [teljes cikk >](#)

Lapszemle: Helikon 2022/20

A kolozsvári önálló finn szak fennállásának 30. évfordulójára finn tematikus lapszámmal, ezúttal kék fejléccel jelentkezik a kolozsvári Helikon irodalmi folyóirat. A második októberi, 2022/20-as lapszám a kolozsvári finn oktatás története mellett a jelenlegi oktatók műhelymunkájába s így a kortárs finn irodalomba is bepillantást enged. A lapszámot a meänkieli nyelvű Bengt Pohjanen versei nyitják Molnár Bodrogi Enikő, az MTA köztestületének külső tagja fordításában. Ugyancsak kivételesen három interjú is olvasható a lapban: Molnár Bodrogi Enikő egyetemi docenssel, fordítóval Demeter Zsuzsa, az MTA köztestületének külső tagja beszélgetett. [...] A kolozsvári finn szak oktatói nemcsak oktatják, fordítják is a finn irodalmat: Pirkko Saisio Vörös válókönyv című regényének részlete Varga P. Ildikó, az MTA köztestületének külső tagja fordításában olvasható, de helyet kapnak a lapban Risto Rasa versei Ugron Nóra magyarításában és Mikko Rimminen Bolondóra című regényének részlete Jankó Szép Yvette tolmácsolásában...” Forrás: E-nepujsag.ro: [teljes cikk >](#)

Házsongárd Alapítvány: őrizzük meg rokonaink, felmenőink nyughelyét

Az utóbbi évtizedek során az 1585-ben létrehozott Házsongárdi temető folyamatosan a régióbeli és az anyaországi közvélemény illetve a döntéshozók figyelmében állt: az 1990-es években a tisztázatlan jogviszonyok és az állami intézmények gyengesége miatt tucatnyi sírhelyet, kriptát megrongáltak, olyanra is volt példa, hogy a sírokból eltávolított csontvázak a sétányokon hevertek. Hosszú évekig a Kolozsvári Polgármesteri Hivatal alkalmazottjai, a temetőörök képtelenek voltak megakadályozni a vandálok randalírozásait, illetve a sorozatos viráglopásokat, a kegyeletsértéseket. [...] Gaal György kolozsvári helytörténész, a Házsongárd Alapítvány volt elnöke az évek során több újságcikkben, tanulmányban hívta fel a figyelmet: a Házsongárdi temetőben az 1960-as évektől kezdődött a nagyfokú pusztítás. „Ekkor vált divatossá ugyanis a betonból öntött négyszögletű típusír. Mivel a kert a mai napig sincs lezárva, folyamatosan gazdát cserélnek a nyughelyek. [...] Figyelmeztetett: a temető történelmi részében körülbelül 400-500 nagyon régi, többnyire magyar sírhely létezik, közülük némelyik több mint 400 éves...” Forrás: Szabadsag.ro: [teljes cikk >](#)

UKRAJNA/KÁRPÁTALJA

Több mint 9 ezer orosz nyelvű könyvet foglaltak le a Kárpátaljai Egyetemes Tudományos Könyvtártól

Olena Kanyuka, az intézmény igazgatója elmondta, hogy több mint 9 ezer orosz nyelvű könyvet foglaltak le a Kárpátaljai Egyetemes Tudományos Könyvtártól. Elmondása szerint a leírt könyveket papírhulladéknak adják át, a befolyt pénzből pedig új ukrán nyelvű kiadásokat vásárolnak...” Forrás: Karpataljalap.net: [teljes cikk >](#)

30 éves a Kárpátaljai Pedagógus-továbbképző Intézet Beregszászi Tagozata

A Kárpátaljai Pedagógus-továbbképző Intézet Beregszászi Tagozata (Filiál) 2022. október 30-án ünnepli fennállásának 30. évfordulóját. Az évfordulóra való méltó megemlékezés céljából a Beregszászi Tagozat 2022. szeptember 23. – október 28. között ünnepi rendezvénysorozatot szervezett, amelynek keretében tudományos-módszertani szemináriumokra és konferenciákra került sor a kárpátaljai magyar tannyelvű oktatási intézmények vezetői és pedagógusai számára. [...] A programsorozat zárásaként tudományos-módszertani konferenciát szerveztek [...] 2022. október 28-án „Magyar nyelvű oktatás Kárpátalján: kihívások, perspektívák Ukrajna Európa integrációs csatlakozásának tükrében címmel. [...] A Filiálban 2015-2022 között 6428 pedagógus vett részt továbbképzésen, különböző formában. Ebből 5918 magyar tannyelvű oktatási intézetből, 510 fő pedig ukrán, román és szlovák tannyelvű intézetekből. [...] A tagozat munkatársai az elmúlt hét évben 16 tankönyvet, 21 tantervet írtak...” Forrás: Karpatinfo.net: [teljes cikk >](#)

AUSZTRIA

Podcast: Burgenlandi meséket dolgoz fel a Svung

„Kispista“ címmel, várhatóan január második felében mutatja be új mesejátékát a Svung Bécsi Magyar Színház társulata. A darab alapját burgenlandi magyar népmesék adják, amelyeket egykor Gaál Károly jegyzett le. A '60-as években jól ismert közép- és dél-burgenlandi mesélőktől összegyűjtött elbeszéléseket „Aranymadár. A burgenlandi magyar falvak elbeszélőkultúrája“ címmel jelentették meg 1988-ban Magyarországon. Ebben a gyűjteményben talált Pohl Balázs társulatvezető arra a két mesére, amelyből a „Kismiska“ világa felépült. [...] „Elsősorban a nyelvezet fogott meg a történetekben...” Forrás: Volksgruppen.at: [teljes cikk >](#)

Lapszemle: A Magyar Napló októberi száma

A Magyar Napló októberi számával – hagyományainkhoz híven – ezúttal is az 1956-os forradalom és szabadságharc emlékezetének adózunk szépirodalmi írásokkal, esszékkel. „Tör a történelem, megtör, kettétör. A történések is törnek – a nyelv logikája szerint. De akik nem törtek meg súlya alatt, akik a mítosz életését választották küldetésüknek, ők még, ha töredékesen is, alig-létszámban, de köztünk vannak” – áll Finta Éva lapkezdő jegyzetében...” Forrás: Becsinaplo.eu: [teljes cikk >](#)

SZLOVÉNIA/MURAVIDÉK

Első ülését tartotta a szlovén parlament nemzetiségi bizottsága

Első ülését tartotta a szlovén parlament nemzetiségi bizottsága, amelyen a 2023-as költségvetés módosítás és a 2024-es költségvetés tervezet azon részeit vitatták meg, amelyek a két őshonos nemzeti közösség finanszírozására vonatkoznak. A támogatások egyik évre vonatkozóan sem csökkennek. [...] Az ülést vezető bizottsági elnök, Horváth Ferenc magyar nemzetiségi képviselő elsőként az illetékes minisztériumok képviselőinek adott szót. Mindannyian hangsúlyozták, hogy az ideihez képest a nemzeti közösségek támogatása a következő két évben nem csökken, ezt pedig megerősítette az ülésen jelenlévő Stanko Baluh, a kormány Nemzetiségi Hivatalának igazgatója is...” Forrás: Nepujsag.net: [teljes cikk >](#)

Politikum: Elnöki szemszögből a lezáruló és a következő mandátumról

November 20-án az általános önkormányzati választások mellett választások lesznek a községi nemzetiségi tanácsokba is, amelyek képviselőket delegálnak a muravidéki csúcsszervezetbe. Az előttünk álló választásokkal kapcsolatosan az öt községi, illetve a muravidéki elnököt kérdeztük a lezáruló mandátumról, illetve a jövőről. Mindannyian ismét indulnak a nemzetiségi választásokon a szavazók bizalmáért. Az általános önkormányzati választások mellett választásokra kerül sor a nemzetiségi tanácsokba is, amelyek a szlovén önkormányzati, községi rendszer alapján alakulnak meg. Az öt vegyesen lakott muravidéki községben, vagyis Lendván, Dobronakon, Marácon, Hodoson és Salban megválasztjuk a községi magyar önkormányzatok tanácsait...” Forrás: Nepujsag.net: [teljes cikk >](#)

Podcast: Képeskönyv Domonkosfa 20. századi történetéről

A múlt héten mutatták be azt a fényképgyűjteményt, amely Domonkosfa település 20. századi történetét fotók segítségével dolgozza fel. A kötetet Mark Krenn szerző és Kovács Attila, az MTA köztestületének külső tagja, szerkesztő mutatja be. Majd Wellisch Béla Rába-vidéki nyomdás életútját ismerteti Süč Dejan történésztől...” Forrás: Rtvsllo.si: [teljes cikk >](#)

HORVÁTORSZÁG

Videó: Méltóképpen megünnepeltük a forradalom kitörésének évfordulóját

Az 1956-os forradalom és szabadságharc évfordulója alkalmából a horvátországi magyarok több helyszínen is megemlékeztek az akkori, világtörténelmi jelentőségűvé vált eseményekről. A programok között alkalmi műsorok, koszorúzás és fogadás szerepelt...” Forrás: Kepesujtag.com: [teljes cikk >](#) [teljes cikk 2 >](#)

Videó: Kerekasztal beszélgetésen vettek részt a kisebbségi média képviselői Zágrábban

„A nemzeti kisebbségek hírmondói – a kulturális identitás kulcsfontosságú őrzői” címmel szerveztek egynapos kerekasztal beszélgetést Zágrábban, melyre meghívást kaptak a kisebbségi média képviselői. A magyarságot az Új magyar Képes Újság és a Drávatáj televíziós magazinműsor szerkesztőségének három tagja képviselte...” Forrás: Kepesujtag.com: [teljes cikk >](#)

A HMDK vendége volt Nina Obuljen Koržinek kulturális miniszter asszony

Múlt szombaton a HMDK vendége volt Nina Obuljen Koržinek miniszter asszony, akivel az érdekvédelmi szervezet vezetői bellyei médiaházuk konferenciatermében először az aktualításokat, valamint a következő időszakra vonatkozó terveket beszéltek meg, majd ellátogattak Várdarócra, Sepsére és Nagybodolyára, ahol a templomok magyar és horvát állami költségvetésből újultak és újulnak meg. A három projekt közül a sepsői templom felújítása tekinthető a legjelentősebbnek, ugyanis a domboldalra épített létesítmény alapjai az évszázadok alatt megsüllyedtek, tornyát az összedőlés fenyegette...” Forrás: Kepesujtag.com: [teljes cikk >](#)

Választások 2022: Előremutató győzelem?

A Szövetség számára nem várt sikereket hozott a szombati választás – jelentette be Forró Krisztián pártelnök. Berényi József, az MKP-platform vezetője úgy nyilatkozott, az eredményeknek köszönhetően nagy lépést tettek a parlamenti képviselet felé is. Az elkövetkező időszak egyik fontos kérdése azonban az lesz, hogyan tudják hasznosítani a megyei képviselő-testületekben szerzett erős frakciókat. [...] Tóth Barnabás Felicián politikai elemző szerint a Szövetség jól teljesített a megyei szinten, a bekerült 54 képviselő az elmúlt másfél évtized legjobb eredménye a magyar választókat megszólító pártok körében. [...] Ravasz Ábel korábbi romaügyi kormánybiztos tájékoztatása szerint idén összesen 52 roma nemzetiségű polgármester szerzett mandátumot. Mint elmondta, 8 évvel ezelőtt 38, négy évvel ezelőtt 42 roma polgármestere volt Szlovákiának. A trend tehát növekedő...” Forrás: Ujszo.com: [teljes cikk](#) > [teljes cikk 2](#) > [teljes cikk 3](#) >

Kötetbemutató: Tóth László: „Mi önmagunk előtt sem tudunk jelen lenni”

Múlt héten tartotta kettős könyvbemutatóját Tóth László, József Attila-díjas író Komáromban, a Csemadok székházában, az írott szó felelősségéről, a bölcsőtől a sírig mindenről, azon túl pedig a (cseh)szlovákiai magyar irodalomról. Az író, költő, műfordító, szerkesztő 73 éves korában megjelent, kimondottan széprózai kötetéről, A világ közepe című könyvről, illetve a Hagyomány és identitás című, tanulmányokat és esszéket összegyűjtő írásairól Kocur László irodalomkritikus beszélgetett a szerzővel. [...] Tóth László kifejtette: ha végigtekintünk a magyar utódállamok magyar közösségein – irodalmán, kultúráján, képzőművészetén – akkor azt kell látni, hogy sem Erdélyben, sem a Délvidéken, sem Kárpátalján nem történt olyan éles váltás és olyan elfordulás, szembefordulás a múlttal, mint nálunk. „És ezt nem tudom megmagyarázni...” Forrás: Felvidek.ma: [teljes cikk](#) >

Múltidéző: Csontváry K. T. festő nógrádi kötődéseiről

Csontváry Kosztká Tivadar születésének 170. évfordulójára készülhet el az az emlékház, mely Gácson állítana emléket a festőnek. Csontváry 33 éven keresztül élt, dolgozott, illetve vissza-vissza tért a Losonctól mindössze nyolc kilométerre fekvő faluba. [...] „Az hogy Csontvárynak milyen szoros kötődése van Nógráddal a képzőművészettel foglalkozó kutatókat és szakembereket leszámítva csak kevesen tudták. Írásaiban Csontváry is csak kevés figyelmet szentel neki: „A Gácson töltött tíz esztendő, mely a magyar közművelődésre is befolyással volt s azt a küzdelmet sem ecsetelem, mely az anyag megszerzésénél előállott, csupán azt írom ide, hogy amikor a szűkös jövedelem napi négy koronát már elérte, vállalkoztam a festői terv keresztülvitelére...” Forrás: Napunk.sk: [teljes cikk](#) >